

Proposition 2015/16:193

2016-07-01

Statsminister

Stefan Löfven

Justitieminister

Morgan Johansson

Regeringskansliet

103 33 Stockholm

Hej Stefan och Morgan

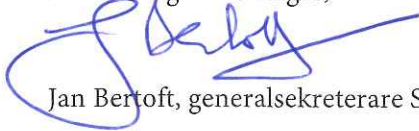
Vi skriver till er med anledning av proposition 2015/16:193 Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy som publicerades nyligen. Sveriges Konsumenter och Handikappförbunden är angelägna om att det nya lagförslag som håller på att tas fram också sätter fokus på tillgänglighet och målet om att Sverige ska vara ett socialt inkluderande och hållbart samhälle.

Sveriges Konsumenter är en obunden, demokratiskt förankrad, ideell organisation som arbetar för alla konsumenters självklara rätt till skydd, inflytande och möjlighet att göra medvetna och hållbara val. Bland våra 24 medlemsorganisationer återfinns bland andra Handikappförbunden.

Handikappförbunden är en samarbetsorganisation för 39 funktionshinderförbund som tillsammans representerar ca 400 000 människor. Vårt mål är ett samhälle för alla. Vårt intressepolitiska arbete grundar sig på mänskliga rättigheter.

I den bifogade texten presenterar vi vårt krav på att det inom ramen för företagens rapportering om mänskliga rättigheter förtydligas att det även gäller mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Med vänliga hälsningar,

Jan Bertoft, generalsekreterare Sveriges Konsumenter

Stig Nyman, ordförande Handikappförbunden

Elin Sandström, projektledare Med rätt att handla, Sveriges Konsumenter

Box 38001, 100 64 Stockholm

BESÖK Hornsgatan 172

TELEFON 08-674 43 00

info@sverigeskonsumenter.se

www.sverigeskonsumenter.se

Tillgänglighet en viktig del i hållbarhetsarbetet

Regeringen har åtagit sig att arbeta för ett universellt utformat samhälle genom att ratificera konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Universell utformning är som utgångspunkt för att ingen ska lämnas utanför även centralt i FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030. Myndigheten för delaktighet lyfter i rapporten **En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle** behovet av att integrera universell utformning och krav på tillgänglighet för att Sverige ska vara ett socialt inkluderande, jämlikt och hållbart samhälle. För att uppnå ett samhälle utan hinder för full delaktighet måste ansträngningar för att integrera tillgänglighet enligt principen universell utformning prioriteras och integreras i lagförslaget om företagens rapportering om hållbarhet och mångfald som håller på att tas fram.

Att uppnå ett samhälle som är fullt tillgängligt omfattar både offentlig och privat verksamhet. Det är i mötet med miljön, i form av ett system, en produkt, tjänst, transport eller liknande, som ett funktionshinder uppstår. Dessa hinder kan undanröjas och förebyggas genom strukturerat och konstruktivt arbete. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning beskriver hur arbetet ska gå till med stöd av riktlinjer och standarder för förändring. Flera internationella initiativ för att åstadkomma förändringar kan ske genom att integrera tillgänglighet i företagens rapportering om hållbarhet och mångfald, som ett utmärkt verktyg för att skapa hållbara förutsättningar för delaktighet där ingen lämnas utanför.

Enligt propositionen 2015/16:193 *Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy* ska stora företag, med start det räkenskapsår som inleds 2016, lämna upplysningar i den utsträckning som krävs för att förstå företagets utveckling, resultat, ställning och konsekvenser av dess verksamhet. Åtminstone i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och bekämpning av korruption och mutor. Tillgänglighet och principen universell utformning är en del av detta, men om det inte markeras tydligt kommer inget att ske. Om det inte integreras i hållbarhetsrapporterna är riskerna stora att det leder till kostsamma särlösningar för samhället, företagen och individer.

Ett av motiven till varför företagen ska hållbarhetsrapportera är att öka möjligheterna att analysera och hantera företagets påverkan på samhället, däribland ansvar för att respektera mänskliga rättigheter. 165 stater har ratificerat konventionen, däribland EU. När kraven på tillgänglighet ökar världen över, är det ineffektivt att låta det ske i särskild ordning, istället för att tydligt markera att företagen i sina rapporter om hållbarhets- och mångfaldsarbete även ska ta upp aspekter rörande tillgänglighet.

I en genomgång av multinationella företags års- och hållbarhetsrapporter konstaterade Internationella arbetsorganisationen (ILO) att tillgänglighetsperspektiven saknas, även i de fall då företagen har ett aktivt arbete. Samma verklighet fann Sveriges Konsumenter i de flesta fall vid en granskning av hållbarhetsrapporterna från de fyra största mobiloperatörerna samt de största livsmedelskedjorna i Sverige. Enligt ILO kommer förhoppningsvis tendensen med att företag inte rapporterar om sitt tillgänglighetsarbete att vända när en av de vanligaste internationella riktlinjerna för att upprätta hållbarhetsrapporter, Global Reporting Initiative

(GRI), under hösten 2016 kommer med uppdaterade riktlinjer som då även kommer att innehålla tillgänglighetsindikatorer. Företagen kommer med andra ord inte frivilligt att göra detta. Vi föreslår därför att det i lagkravet om företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy förtydligas att tillgänglighet avses som rapporteringsgrund inom ramen för mänskliga rättigheter. Detta är i linje med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning särskilt artikel 9 och kravet på universell design. Enligt artikel 9 ska alla nya produkter, tjänster, varor, infrastrukturer, lokaler och anläggningar som allmänheten har tillgång till vara utformade på ett sådant sätt som gör dem fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning i enlighet med principerna för universell design. Dessutom är det kopplat till flera av målen och indikatorerna i Agenda 2030.

Det är på tiden att Sverige uppfyller sitt åtagande att följa FN:s konventioner genom att skapa verkliga förutsättningar och visa på konkreta metoder för hur företag på ett strukturerat och konstruktivt sätt kan ta sitt ansvar och bidra till ökad tillgänglighet och självständighet i samhället. Genom att förtydliga kravet på att även respektera mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning skapas förutsättningar för ett mer systematiskt arbete mot ett mer tillgängligt samhälle – för alla.